

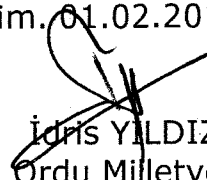

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih: 22.02.2012
Sayı: 1013

3855

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Orman ve Su İşleri Bakanı Sayın Veysel Eroğlu tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 01.02.2012

İdris YILDIZ
Ordu Milletvekili

Normal uygulamada, su gücü ile elektrik üretilen Hidroelektrik Santralleri'nde suyun doğal akış yolu hiç bir zaman kesilmez, bu doğayı yaşatmanın da bir gereğidir. Ancak bu genel mantığın bir istisnası olarak, Darıca II HES projesiyle, çevre derelerden toplanacak suyun boru ve tünellerle Melet Irmağı'na götürüldüğü ve buraya HES yapıldığı ve bu şekilde elektrik üretileceği görülmektedir. Buna göre, Çambaşı Mevkii'nden Giresun tarafına giden Kazansuyu bir kanalla Çambaşı tarafına geri gönderilecek olup ve Turnasuyu Irmağı'nın başlangıç noktaları olan mevkide bir gölet oluşturulacaktır. 380 dönümlük bir arazinin üzerine oluşturulan bu göletten alınan suyun tünelle Melet Irmağı'na götürüldüğü görülmektedir. Buna göre iki tane ırmağın;

- 1- Kazansuyu'nun membaa alanı tamamen değiştiriliyor ve Melet Irmağı'na akıtılıyor tekrar aynı havzaya dökülmüyor
- 2- Turnasuyu Irmağı'nın kaynağı da başka tarafa gönderiliyor ve Melet Irmağı'na dökülüyor. Bu şekilde Turnasuyu'nun su kaynakları kendi kaynağına değil başka bir kaynağa başka bir havzaya aktarılmış oluyor.

Diğer bir husus, Çambaşı'ndaki su Melet Irmağına aktarılmakta ve havza değiştirilmektedir. Yani Çambaşı yaylasında biriktirilen bu su kendi havzasına gönderilmeyip tekrar başka kanaldan Melet Irmağına aktarılmaktadır ve havza değiştirilmektedir. Bunun neticesinde Melet Irmağı'nda ciddi bir su artışı olacaktır. Bunun yanı sıra, Çambaşı'ndaki suya Çambaşı'nın, Ulubey'in, Ordu Merkez'in ve Gülyalı'nın ihtiyacı vardır. İlerde Çambaşı'na yapılacak bir gölet ile Gülyalı'ya, Ulubey'e, Kabadüz'e içme suyu temin edilecektir. Buraya yapılacak HES bu suyu Melet Irmağına dökecektir ve bunu geri getirmenin imkanı bir daha olmayacaktır. Buna ek olarak Turnasuyu Irmağı'nın suyu yaklaşık %80 oranında azalacaktır. Bu durumda Turnasuyu havzasından yararlanan insanlar susuz kalacaktır.

Sonuç olarak, buraya yapılacak HES için ormanlar kesilecek, sular özelleşecek, dereler kuruyacak, yaban hayatı yok olacak ve göçler artacaktır. Suyu gereksinim duyan bölge insanı da eğer su bulabilecek kadar şanslı ise tabii, HES şirketine parasını ödeyerek su alabilecektir.

Bu bilgiler ışığında:

1- Derelerin tümünü bir tek tünele hapsederek yıllık 244 milyon kw-st elektrik üretilmesi planlanıyor. Edinilen bilgiye göre sadece Ordu Merkez in elektrik tüketimi yıllık 850 milyon kw-st. Buna göre, bu bölgenin zaten az olan dereciklerini tünellere ve borulara hapsederek elde edilecek enerjinin, Pazarsuyu ve Turnasuyu'nun yataklarında meydana getireceği risklere ve bu bölgeye getireceği yıkım ve zarara değ eceğini düşünüyor musunuz? Dere yatağ ının akış ının değ iştirilmesinden dolayı ve derelerden alınacak suyun boru ve tünellerle taş ınmas ından dolayı oluş akan doğ a tahribatı ve buradaki canlı hayatının yok olma gerçeğ i hesaba katılmış mıdır?

2- Baş ta Kültür ve Turizm Bakanı Ertuğ rul Günay olmak üzere pek çok bakanlık ve bürokratik yetkili, yaylaların olduğ u gibi korunması halinde ciddi bir çekim merkezi olabileceğ ini söylemektedir. Buna bağı lı olarak, Doğ u Karadeniz Turizm Master Planı çerçevesinde Doğ u Karadeniz yaylalarını birleşt ireceğ ek yol yapım çalış maları, kayak merkezi, mesire yerleri gibi yayla turizmine yönelik hedefler belirlenmiştir. Yaylaların birleşt irilmesi projesi ile Doğ u Karadeniz'de hizmet sektörünün önünün aç ılması hedeflenmiş , yolların birleşt irilmesi ile turistlerin bir yaylayı gün ü birlik gezmek yerine yöredeki bütün yaylaları gezme, konaklama fırsat ı bulabilmesinin yayla turizmini gelişt ireceğ i vurgulanmış ve buna bağı lı olarak yeni istihdam imkân ı doğ acağı belirtilmiştir. Bakan Günay, yine "Karadeniz Turizm Odaklı Kalkınma Projesi" kapsamında, Karadeniz'in doğ asını, yaylasını, denizini, dağ ını, taş ını, ören yerlerini, taze bir mıs ır ekmeğ i lezzetinde hazırlamak, Türkiye ve dünyaya sunmaya çalış maktır" demiştir. HES projeleri ile bu yaylaların ve doğ al güzelliklerin yok olacağını bilmiyor musunuz? Bu durumda Sayın Turizm Bakanı'nın dedikleri nasıl olacaktır?

3-Yukarıda ayrıntılarına değ inmiş olduğ um projede akış yönleri değ iştirilen derelerle, ozanlara ilham vermiş , Ordu ilimizin milli ve manevi marşı gibi olmuş "Ordu'nun dereleri aksa yukarı aksa" türküsünü hayata geçirmeyi mi planlıyorsunuz?

4-Canlı cansız her şeyi kökten etkileyecek olan bu proje ile susuz kalacak olan Çambaşı Yaylası'nda hayat bundan sonra nasıl devam edecektir?

5- HES'lerle ilgili yapılan çalış malar tamamen masa baş ında ve Ankara'da mı yapılmaktadır?